## Programowanie Pierwsza część egzaminu

Za cały egzamin będzie można dostać 100 punktów (nie licząc punktów bonusowych). Na tę część przypada 60 punktów (+3 bonusowe). Dla całego egzaminu progi są następujące: 40 punktów daje ocenę dostateczną, 52 dostateczną z plusem, 64 dobrą, 76 dobrą z plusem, 88 bardzo dobrą.

Zatem orientacyjnie, aby zaliczyć tę część trzeba zdobyć 24 punkty.

**Zadanie 1.** (15p) Gramatyka  $G_1$  nad alfabetem  $\{a,b\}$ , określona jest przez przez zbióry produkcji P

```
P_1 = \{S \to aSbS, \ S \to bSaS, \ S \to \varepsilon\}
```

Niech język  $L_1$  będzie zbiorem tych słów nad alfabetem  $\{a,b\}$ , w których liczba wystąpień literki a równa jest liczbie wystąpień literki b.

- a) Czy G jest jednoznaczna? (Odpowiedź uzasadnij, (2p))
- b)  $L(G) \subseteq L_1$ . Udowodnij lub obal to twierdzenie (5**p**).
- c)  $L(G) \supseteq L_1$ . Udowodnij lub obal to twierdzenie (**5p**).
- d) Podaj gramatykę bezkontekstową definiującą język (**3p**)  $L_1 \cap \mathcal{L}(a^*b^* + b^*a^* + (ab)^*)$ .

Zadanie 2. (12p) Zamień poniższe programy na ich odpowiedniki, w których nie ma instrukcji goto, a jedynymi strukturami sterującymi są pętla do-while i instrukcja if. Możesz wprowadzać nowe zmienne, przypisywać im wartości i sprawdzać je.

Występujące w programach warunki nie wywołują efektów ubocznych, podobnie można założyć że funkcje g oraz h z podpunktu c) nie mają żadnych efektów ubocznych.

```
L1: C1;
a)
              L2: C2
                   if (b1) goto L1;
                   if (b2) goto L2;
b)
              if (b1) goto L1;
              C2;
              while(b2) {
                   C3;
           L1:
                   if (b3) break;
                   C4;
              }
                int p(int x) {
c)
                   if (x==0) return 1;
                   int y=p(x-1);
                   return g(y)+h(y)
                }
```

Zadanie 3. (13p) W tym zadaniu powinieneś używać języka Python.

- a) Napisz funkcję mult przekształcającą listę liczb naturalnych, na listę wartości funkcji f dla tych liczb. Funkcja f zamienia liczbę k na listę [k,k,...,k] o długości k. (4p)
- b) Będziemy zapisywać w Pythonie wyrażenia arytmetyczne za pomocą list (tak jak w Lispie). Przykładowo 1+2+3\*4 zapiszemy jako ['+',1,2,['\*',3,4]]. Napisz funkcję zgrupuj, która przekształca tak zapisane wyrażenie na równoważne, w którym czynniki i składniki zostały zgrupowane, z wykorzystaniem praw łączności mnożenia i dodawania (9p).

```
Przykładowo zgrupuj(['+',2,3,['+', 4,5,['*',2,['*',3,5]]]] powinno dać ['+',2,3,4,5,['*',2,3,4]]. (8p)
```

Dla osób, które chca sobie przypomnieć składnie Pythona zapis poniższej sesji:

```
>>> x=[1,2,3,4,5]
>>> x[0]
1
>>> x[1:]
[2, 3, 4, 5]
>>> x[1:4]
[2,3,4]
>>> y=[]
>>> for v in x:
```

```
y.append(v)
       y.extend([0,0])
>>> y
[1, 0, 0, 2, 0, 0, 3, 0, 0, 4, 0, 0, 5, 0, 0]
>>> type(1)==int
>>> type(y)==list
1
>>> type('abc') != str
>>> def funkcja(x):
       rv=[]
       rv.extend([x,x])
. . .
       return rv
. . .
>>> funkcja(5)
[5, 5]
```

Zadanie 4. (11p) Uzupełnij poniższy program tak, by realizował on w miejscu procedurę Podział z szybkiego algorytmu sortowania (czyli przestawiał elementy tablicy tak, by mniejsze od  ${\tt r}$  znalazły się przed większymi od  ${\tt r}$ .

```
i=1; j=n;
r=a[(m+n)/2];
while ( (1) ) {
    while (a[i]<r) (2);
    while (a[j]>j) (3);
    if (i <= j) {
        (4)
    }
}</pre>
```

Fragmenty (1), (2), (3) warte są 1 punkt, fragment (4) 2 punkty. Dodatkowe 2 punkty otrzymuje się za prawidłowe wypełnienie wszystkich fragmentów.

Podaj warunek poprawności częściowej tego programu (2p) i niezmiennik głównej petli (2p) <sup>1</sup>.

**Zadanie 5.** Poniższe fragmenty programów w języku C nie robią tego, co mają robić. Dla każdego z nich powiedz, gdzie jest problem i napisz program poprawnie (zwróć również uwagę na styl, w każdym podpunkcie można zdobyć 2 punkty za wskazanie błędu i 2 za przedstawienie poprawnego programu):

1. Program liczący wartość n! dla nieujemnego n

```
int factorial(int n) {
   int fac = 1;
   while (n--)
      fac *= n;
   return fac;
```

2. Kopiowanie łańcucha znaków z dest do src.

```
void strcpy(char *dest, char *src) {
    int i;

    for (i=0; srec[i] != '\0'; i++)
        dest[i] = src[i];
}
```

3. Wyszukiwanie binarne w posortowanej tablicy a, zawierającej N liczb, pierwszy jej element znajduje się na pozycji 0. Program powinien się zawsze kończyć i po zakończeniu a[k] powinno być równe x wtedy i tylko wtedy, gdy x znajduje się w tablicy a.

```
i=0; j=N-1;
do {
    k= (i+j) / 2;
    if (x<a[k]) j=k-1;
    if (a[k]<x) i=k+1;
} while (i<j)</pre>
```

 $<sup>^1</sup>$ W sformułowaniu obu warunków możesz wspomóc się językiem naturalnym, ważne jest w takiej sytuacji prezyzyjne jego użycie.